

AARREPUISTO HELSINGISSÄ VUODEN YMPÄRISTÖRAKENNE 2008

– KUNNIAMAININTA ELÄINTARHAN SKEITTIPUISTOLLE

Sirkka Saarinen, toimittaja

Matti Liski

Vuoden 2008 Ympäristörakenne -kilpailun voittaja on Aarrepuisto Helsingin Mellunkylässä. Se on erinomainen esimerkki korkeatasoisesta viher- ja ympäristörakentamisesta keskustan ulkopuolella. Kunniamaininnan kilpailussa sai niin ikään Helsingissä sijaitseva Eläintarhan skeittipuisto.

Rakennustuoteteollisuus RTT:n ja Puutarhaliiton vuosittain järjestämän kilpailun tulokset julkistettiin 26.9.2008 Helsingissä. Kilpailussa myönnettiin kunniakirjat palkittujen kohteiden rakennuttajille sekä suunnittelussa ja toteutuksessa keskeisimmin mukana olleille tahoille.

Voittajakohteen kunniakirjat saivat rakennuttaja Helsingin kaupungin rakennusviraston katu- ja puisto-osasto, suunnittelija Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy ja rakentajat Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristötuotanto-osaston itäinen viheryksikkö ja Lemminkäinen Betonituote Oy.

Eläintarhan Micropolis -skeittipuistosta kunniakirjalla palkittiin rakennuttaja ja tilaajat Helsingin kaupungin liikuntavirasto, rakennusviraston katu- ja puisto-osasto sekä nuorisosiainkeskus, suunnittelija maisema-arkkitehti yo ja skeittari Janne Saario ja urakoitsija Rakennustaito Hirvonen Oy.

SALAINEN JULKINEN PUUTARHA

Tuomaristo luonnehtii Aarrepuistoa keitaaksi ja salaiseksi puutarhaksi keskellä itähelsinkiläistä kerrostaloaluetta. Puiston perusparannussuunnitelmassa on hyödynnetty taitavasti paikalla virtaava luonnonpuro sekä vaihtelevat maastomuodot. Puiston luonnonkivirakenteet ja sillat täydentävät hienosti intiimin kokonaisuuden.

Aarrepuistoon ei tarvitse erikseen hakeutua, vaan se sijoittuu luontevaksi osaksi alueen kevyenliikenteen kulkureitistöä. Tuomariston mukaan puiston hoidetut ja hallitusti luonnonalaiset alueet sopivat saumattomasti yhteen, häiritseviä rajoja niiden välille ei synny. Puiston kasvimaailma on poikkeuksellisen rikas; asiantuntevasti valitut kasvit tuovat elämyksiä läpi koko kasvukauden. Tietoa puiston kasvilajeista saa erillisistä esittelytauluista.

Puiston näköalatasanteella on oleskelupaikka penkkeineen. Sieltä näkyvät puron yli kaartuvat viisi siltää. Alas laaksoon lammelle johtaa graniittiportaatta. Graniittinen tukimuuri loiventaa rinnettä.

1 URBAN-HANKE

Aarrepuiston rakentamiseen saatiin varat kaupungin lähiörahastosta. Puisto oli Urban-hanke, mikä edellytti suunnittelulta ympäristökasvatuksellista ja asukaslähtöistä otetta. Yhteistyötä tehtiin päiväkodin, ala-asteen ja nuorisotalon sekä taloyhtiöiden ja asukkaiden kanssa. Asukkaiden kiinnostusta on herätelty kummipuistotoimintaan istutustalkoilla ja puistokävelyillä.

Tuomaristo nosti Aarrepuiston erinomaiseksi esimerkiksi siitä, että korkeatasoista ympäristörakentamista tulisi tehdä myös muualla kuin keskustan paraatipaikoilla. Samalla tuomaristo muistuttaa, että kunnossapito on kiinteä osa korkeatasoista ympäristörakentamista. Esimerkiksi Aarrepuistossa lasten omatoimiset kivityöleikit ovat syöneet päällystettyjen käytävien reunoja ja siihen pitäisi kunnossapidossa löytää hyviä ratkaisuja.

Aarrepuiston kunnostamisen yhteydessä alueella kaadettiin toistasataa vanhaa suurta kuusta. Turvallisuusriskiksi tulleiden puiden kaato synnytti asukkaissa vastustusta. Puiston valmistuttua asukkaat ovat kuitenkin olleet tyytyväisiä. Aikaisemmin puistoa ei juuri arvostettu, vaan sinne heitettiin parvekkeilta jopa roskapusseja. Kunnostetun puiston arvostaminen näkyy nyt myös ilkeväällä ja roskaamisen vähäisyytenä.

1, 2, 3

Aarrepuisto sijaitsee Helsingin Mellunkylän Vesalassa. Aarrepuiston halki virtaava Vesalanpuro on puiston erityispiirre. Puron yli kaartuvat viisi siltää. Alas laaksoon lammelle johtaa graniittiportaatta. Graniittinen tukimuuri loiventaa rinnettä.

2, 3

Puisto on jaettu erityyppisiin kasvillisuusjaksoihin. Koristepeensäillä, lehti- ja havupuilla sekä perennoilla ja saniaisilla on luotu vaihteleva ilme.

Sirkka Saarinen

4

KESTÄVÄ JA ELÄVÄ SKEITTIPUISTO

Vuoden 2008 Ympäristörakenne -kilpailussa kun-
niamaininnan saanut *Eläintarhan skeittipuisto*,
Micropolis, avattiin virallisesti elokuussa 2006.
Helsingin kaupungin kolmen eri tahon: liikuntavi-
raston, nuorisosiainkeskuksen ja rakennusviras-
ton yhteistyö on tuomariston mukaan tuottanut
erinomaisen tuloksen. Skeittipuisto on osoittautu-
nut erittäin suosituksi, sillä sinne tulee skeittarei-
tä jopa naapurikaupungeista. Taitavien skeittarei-
den ja tempupyöräilijöiden osaamista voi myös
ulkopuolinen istahtaa ihailemaan. Puisto sijaitsee
vilkkaasti liikennöidyn kadun ja Eläintarhan urhei-
lupuiston välialueella.

Tuomariston mukaan Eläintarhan skeittipuisto
on Suomessa ainutlaatuinen. Puiston monimuotoi-
set kaarevat ja suorakulmaiset muotoaiheet muo-
dostavat veistoksellisen kokonaisuuden. Suunnit-
telijan oma skeittiaustausta näkyy taitavassa muo-
tojen käytössä sekä varusteiden että materiaalien
valinnoissa. Rakenteet ja alueen pinnoitukset ovat
tavallisesta skeittimateriaalista, vanerista, poike-
ten näyttävää luonnonkiveä ja betonia. Rakennus-
materiaali on kestänyt hyvin hurjat hyppyä ja kovan
kulutuksen. Sen sijaan puiston nurmialueet ovat
osin kärsineet kulutuksesta. Sitä on korjattu reikä-
kiveyksellä, jonka käyttöä tuomaristo ei pidä kovin
onnistuneena.

4

Eläintarhan skeittipuisto, *Micropolis* sijaitsee vilkkaasti
liikennöidyn Nordenskiöldinkadun ja Eläintarhan urhei-
lupuiston vieressä. Rakenteet ja alueen pinnoitukset ovat
näyttävää luonnonkiveä ja betonia.

TUNNUSTUS TASOKKAALLE YMPÄRISTÖLLE

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tavoitteena on
tehdä tunnetuksi tasokkaita ympäristökokonaisuuksia,
joissa hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella on
luotu esteettisesti ja toiminnallisesti kestävä, hyvä
ympäristö.

Kilpailun tuomaristossa olivat edustettuina *Ra-
kennustuoteteollisuus RTT:n*, *Puutarhaliiton*, *Kivi-
teollisuusliiton*, *Viherympäristöliiton*, *Suomen Mai-
sema-arkkitehtiliiton*, *Suomen Arkkitehtiliiton*, *Suo-
men Kuntaliiton*, *ympäristöministeriön* ja lehdistön
edustajat.

ENVIRONMENTAL STRUCTURE OF THE YEAR 2008 – WINNERS FOUND IN HELSINKI

*The winner of the Environmental Structure of 2008 com-
petition is Aarrepuisto (Treasure Park) in the Mellunkylä
area of Helsinki. It is an excellent example of high-quality
green building and environmental construction outside
the city centre. Eläintarha Skatepark, which is also locat-
ed in Helsinki, received an Honorary Mention.*

*The Jury described Treasure Park as an oasis and a
secret garden in the middle of a residential high-rise
area in eastern Helsinki. The natural brook that runs
through the area as well as the varying terrain forms
have been skilfully utilised in the park's renovation plan.
The natural stone structures and bridges complete the
intimate park entity admirably.*

The tended areas of the park connect seamlessly

*with the areas in controlled natural state without any
disturbing boundaries. The flora is exceptionally
versatile and the skilfully selected plants create a rich
source of experiences throughout the growing season.
Presentation boards posted in the park provide
information about the various plant species.*

*Funding for the construction of the Treasure Park
was received from the City Suburb Fund. The Park was
an Urban Project and the nearby day-care nursery, com-
prehensive school and youth house as well as the
housing companies and residents were all involved in
the project.*

*The Honorary Mention was awarded to Micropolis,
the skatepark in Eläintarha area, which is a cooperation
project of three different administrative sections of the
City of Helsinki: the sports administration, the youth ad-
ministration and the Building Department. The
diversified curved and rectangular form themes of the
skatepark create a sculpture-like entity. The designer's
own enthusiasm for skating is reflected in the skilful use
of shapes and in the selection of equipment and
materials. The structures and the pavings are made of
impressive natural stone and concrete, unlike in most
parks that use plywood.*

*The embedded, winding pool is made of fibre
concrete, with bent-to-shape steel reinforcement inside
the concrete. An acrylic resin solution was applied on the
ground shotcrete surface and a zinc-coated metal pipe
runs round the pool.*

*The Environmental Structure of the Year competition
is organised by Rakennustuoteteollisuus RTT
(Association of Finnish Building Product Industries) and
Puutarhaliitto (Finnish Garden Association). The
Honorary Certificates for the winning projects are
awarded to the Employers of the projects as well as to
the key designers and builders.*

AARREPUISTO, HELSINKI

Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy

Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy

Aarrepuisto sijaitsee Helsingin Mellunkylän Vesalassa 1980-luvulla rakennetun kerrostaloasutuksen keskellä. Se kunnostettiin luonnonmetsästä puistoksi 1990-luvun alussa. Puistoon rakennettiin polkuverkosto, johon liittyi viisi puron ylittävää puurakenteista siltaa. Yleisilme oli puustoinen ja pääpuulajina kasvoi kuusi.

Uuden suunnitelman mukaan alueella tehtiin laajamittainen ränsistyneen puuston raivaus, jossa huonokuntoiset kuusikot poistettiin kokonaan. Samalla luotiin mahdollisuudet vaateliampien kasvien menestymiselle. Kasvillisuuden suunnittelun lähtökohdaksi on otettu entisen kaupunginpuutarhuri *Bengt Schalinin* henki, johon kuuluu kasviharvinaisuuksien kokeilu ja kasvillisuuden värimaailma kukintojen, syysvärien ja lehtien eri sävyjen kautta.

Puisto on jaettu erityyppisiin kasvillisuusjaksoihin. Koristepensailla, lehti- ja havupuilla sekä perennoilla ja saniaisilla on luotu vaihteleva ilme. Puistoon on istutettu sipulikukat mukaan lukien 110 kasvilajia tai -lajiketta. Kasvillisuusjaksot lännestä itään lueteltuna ovat: valkokukkaiset pienpuut ja pensaat sisääntuloiheena luoteessa, avokallioalue, harvinaiset pensaat ja keltakukkaiset kevätukukijät, eksoottinen puutarha ja suurilehtiset kasvit, puistomaiset nurmikentät, havukukkula, syysvärien intiaani- ja suurihavu sekä siniharmaa ja purppuranpunainen sisääntuloiheena idässä. Lisäksi molemmat sisääntulot on rajattu leikkavilla kuusi-aidoilla.

Aarrepuiston halki virtaava Vesalanpuro on puiston erityispiirre. Puron kuluneet reunat on tuettu

Matti Liski

1
Aarrepuiston asemapiirros.

2
Aarrepuistoon ei tarvitse erikseen hakeutua, vaan se sijaitsee luontevasti osaksi alueen kevyenliikenteen verkostoa.

Matti Liski

3

Sirkka Saarinen

maakivillä ja istutettu rantakasvillisuudella. Puron lammen vesipintaa on nostettu pohjapatoa korottamalla. Puron ylittävät viisi siltaa on suunniteltu uudestaan. Oleskelupaikka sijoittuu puiston ylätasanteelle puistomaisille nurmikentille. Entinen huvimaja on muutettu näköalaterassiksi ja sen edusta kivetty oleskelupaikaksi penkkeineen. Sen lähistölle on perustettu nurmipintainen pallottelukenttä. Alas laaksoon johtavat uudet kiviportaat purolammelle, jonka kohdalle polun toisella puolella on pitkä jyrkkää rinnettä tukeva istuskelumuuri.

AARREPUISTO, HELSINKI

Sijaintikunta:	Helsinki
Pinta-ala:	13 331 m ²
Suunnitteluajankohta:	2004 - 2005
Toteutusajankohta:	2005 - 2007
Tilaaaja:	Helsingin kaupunki/ Rakennusvirasto/ Viherosasto
Rakennuttaja:	Helsingin kaupunki/ Rakennusvirasto/ Viherosasto
Suunnittelu:	Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy: Matti Liski, Yrjö Ala-Heikkilä ja Tiina Perälä
Ympäristö- ja maanrakennustyöt:	Helsingin kaupunki/ Rakennusvirasto/ Ympäristötuotanto/ Itäinen viheryksikkö
Kivimuuri ja -portaat:	Lemminkäinen Betonituote Oy
Puuvartiset erikoiskasvit:	Mustilan arboretum
Perennamatot:	Särkän perennataimisto

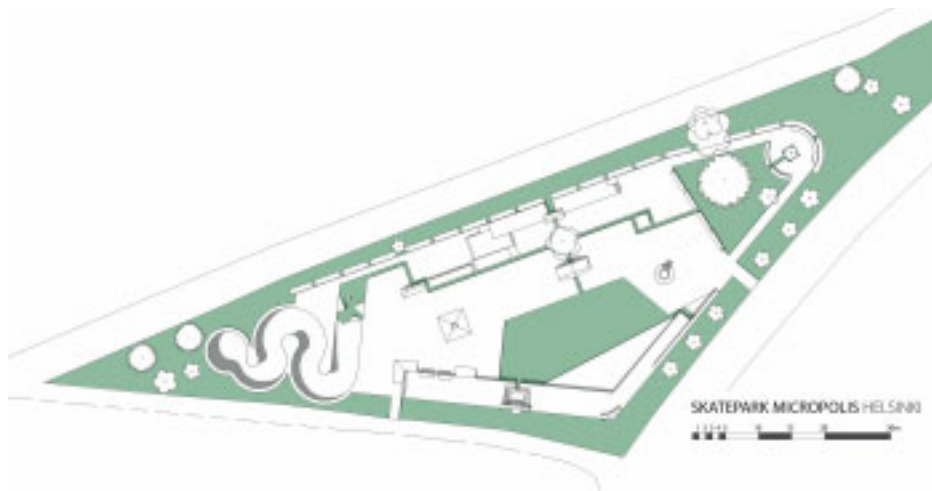
3, 4

Puron ylittävät viisi siltaa on suunniteltu uudestaan. Puron kuluneet reunat on tuettu maakivillä ja istutettu rantakasvillisuudella.

4

SKEITTIPUISTO MICROPOLIS, HELSINKI

Maritta Koivisto, päätoimittaja *Betoni*

1

Micropolis, Eläintarhan skeittipuisto on maisema-arkkitehti-ylioppilas, skeittari *Janne Saarion* suunnittelema luonnonkivestä ja betonista rakennettu rullalautailualue Helsingissä, Eläintarhan urheilukentän ja Neste-huoltoaseman kupeessa, osoitteessa Nordenskiöldinkatu 20.

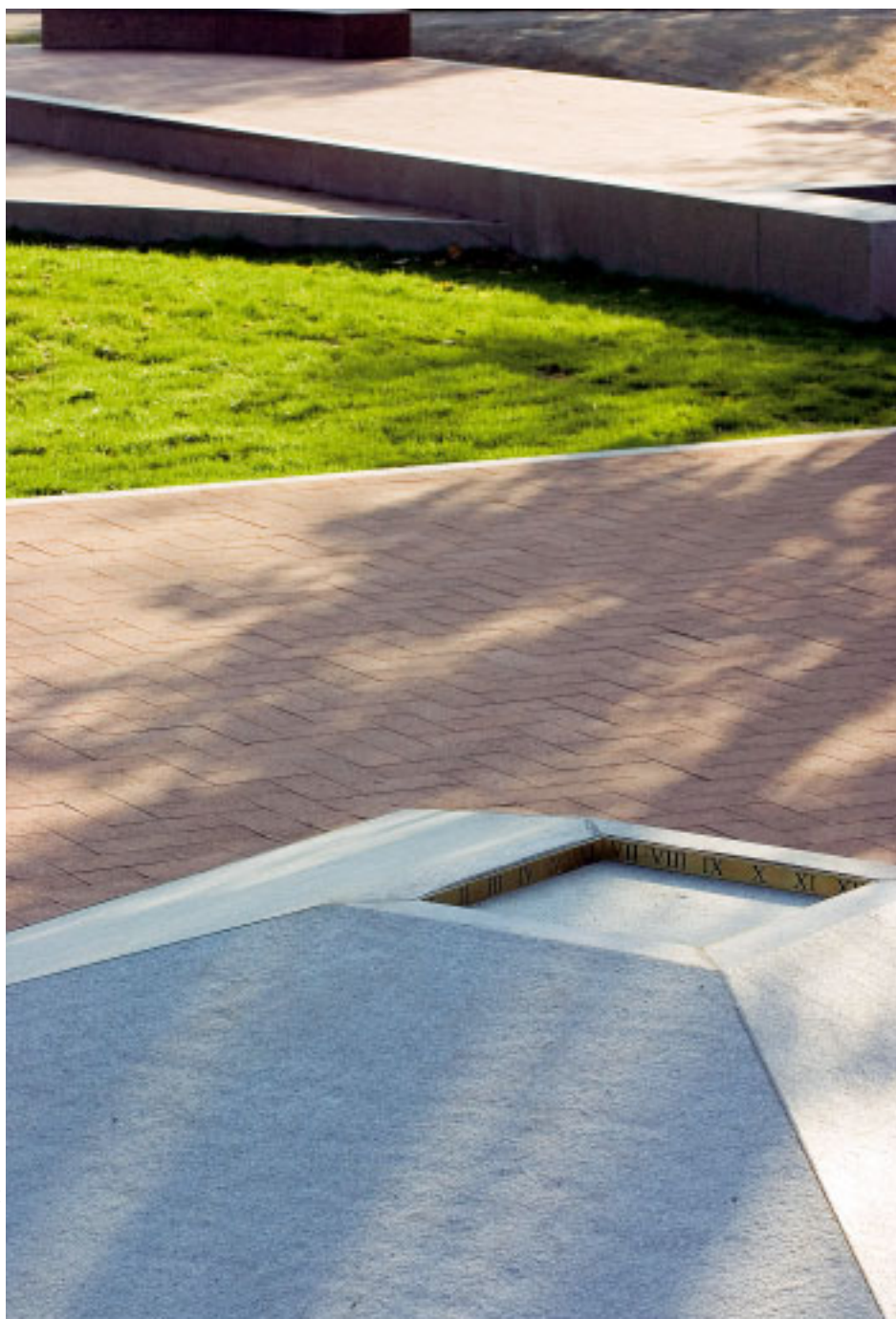
Osin ympäristötaideteokseksi suunniteltu alue avattiin virallisesti 25. elokuuta 2006 ja sen toteuttivat yhteistyössä Helsingin kaupungin liikuntavirasto, nuorisosiainkeskus ja rakennusvirasto. Micropoliksen pinta-ala on 3 600 m².

Alue sisältää laajan katuskeittausalueen ja *snake run* -kourun. Puistossa on käytetty erilaisia kiviä, tiiliä ja graniittia sekä betonia *snake runin* osalta. Alueen pintamateriaalina on käytetty tiiviisti ladottuja tiiliä, joiden saumat aiheuttavat skeittaessa hieman tärinää, mutta kestävät toisaalta luonnonolojen ja skeittauksen kuluttavia voimia.

Alue on Suomen mittakaavassa poikkeuksellinen skeittipuisto, sillä se on rakennettu alusta pitäen kiinteäksi, eikä skeittipuistolle tyypillistä vaneria ole käytetty ollenkaan. Tämä vähentää Saarion mukaan skeittauksesta aiheutuvaa melua ja lisää puiston kestävyttä – Saarion mukaan jopa sadaksi vuodeksi eteenpäin.

Puistolle tyypillistä ovat isoista kivipaasista rakennetut *ledget*, joita voi käyttää myös penkkien tapaan istumiseen, sekä nurmikon toisistaan eristämät alueet, joita yhdistävät erilaiset kivipaasista rakennetut esteet, joita hyväksi käyttäen voi liukua aukkojen yli. Alueelle on rakennettu myös korkeuseroja ja portaita, joita ei yleensä suomalaisissa rullalautailupuistoissa näe.

Saarion mukaan ympäristötaideteoksen ja skeittipuiston lisäksi alue on tarkoitettu myös tavalliseksi puistoksi, johon voi istahtaa seuraamaan lajin osaajia ja kenties saada ensituntuma lajiin.

1
Skeittipuisto Micropoliksen asemapiirros.

2
Puistossa on käytetty erilaisia kiviä, tiiliä ja graniittia sekä betonia. Alueella on myös korkeuseroja ja portaita.

Hannu Kono

2

Hannu Koho

3

Jaime Saario

4

Jaime Saario

5

3, 4, 5
Maahan upotettu *snake run* -kouru on valettu kuitubetonista. Valun sisällä on muotoon taivutettu teräsraudoitus. Pintakerros on ruiskubetonoitu, hiottu ja käsitelty akryylihartsiliuoksella. Kourua reunustaa sinkitty metalliputki.

3
Skeittikouru aamuauringossa.

SKEITTIPUISTO MICROPOLIS, HELSINKI

Osoite:	Nordenskiöldinkatu 20, Helsinki
Rakennusvuosi:	2006
Laajuus:	3 600 m ²
Rakennuttaja:	Helsingin kaupungin liikunta- virasto, nuorisosiainkeskus ja rakennusvirasto
Arkkitehtisuunnittelu:	Janne Saario
Rakennesuunnittelu:	Finnmap Consulting Oy /
Vastuuhenkilö:	Kari Kangasniemi
Pääurakoitsija:	Rakennustaito Hirvonen Oy
Betoni- ja luonnonkivet:	Lemminkäinen Betonituote Oy
Valmisbetoni/ kuitubetoni:	Rudus Oy

6 Puistolle tyypillistä ovat isoista kivipaasista rakennetut *ledget*, joita voi käyttää myös penkkien tapaan istumi-
seen, sekä nurmikon toisistaan eristämät alueet, joita yh-
distävät erilaiset kivipaasista rakennetut esteet, joita hy-
väksi käyttäen voi liukua aukkojen yli. Kivipaadet ovat Ku-
run harmaata ja Taivassalon punaista graniittia. Pinnoit-
teena on käytetty myös viisteettämiä betonikiviä, joiden
pinta kuivuu sateen jälkeen nopeasti.

7

Janne Saario vastaanotti Skeittipuistolle myönnetyn Vuoden Ympäristörakenne 2008 kunniainnoksen Betonikes-
kuksen Seppo Petrowilta.

SKEITTIPUISTON BETONIVALUT TEHTIIN RÄÄTÄLINTYÖTÄ

Skeittipuiston suunnittelun lähtökohtana oli Janne Saarion mukaan luoda kollaasinen puutarha, jonka muodot soveltuvat skeittaukseen. Puistokoostuu kaupungin katujen muotomaailman yksityiskohdis-
ta, nurmialueista sekä orgaanisen muotoisesta skeittikourusta. Puiston sisällä kulkee viherverkos-
to, missä nurmialueet on yhdistetty toisiinsa nurmi-
käytävillä. Puiston hienovaraisten tasoerojen ansi-
osta näkymä puiston ylitse säilyy.

Pintojen laatoituksena on punaisen ja hiekanrus-
kean sävyisiä viisteettämiä betonikiviä. Laatoitus-
pinta kuivuu sateen jälkeen nopeasti. Laatoituksen
ympäriällä kiertää graniittiset reunakivet, jotka pitä-
vät ladonnan paikallaan ja tuovat lisää skeitattavia
kulmia puistoon.

Nurmikaistaleiden yli kulkevat sillat, sekä muut
varustelukivet, ovat Kurun harmaata ja Taivassalon
punaista graniittia. Maahan upotettu *snake run* -
kouru on valettu kuitubetonista. Valun sisällä on
muotoon taivutettu teräsraudoitus. Pintakerros on
ruiskubetonoitu, hiottu ja käsitelty akryylihartsiliu-
oksella. Kourua reunustaa sinkitty metalliputki.

Kourun muodon toteutus oli haastava. Kaksois-
kaarevien pintojen säteet vaihtelevat kourumaisen
altaan syventyessä, joten tekovaiheessa oli käy-
tössä monta eri kaarisabluunaa. Skeittipuiston
pääurakoitsija *Rakennustaito Hirvonen Oy:n Juha-
Erkki Hirvonen* kertoi, että skeittipuiston betoni-
valut räätälöitiin lopullisesti vasta paikan päällä
yhteistyössä suunnittelijoiden kanssa. Skeittipuis-
ton rakennesuunnittelu on *Finnmap Consulting
Oy:n* käsialaa.

Aino Arjas

Juha Huttunen

8

Hannu Kaho

9

8, 9
Micropolis on Suomen mittakaavassa poikkeuksellinen skeittipuisto, sillä se on rakennettu alusta pitäen kiinteäksi ja rakennettu kestäväksi kivi- ja betonirakenteilla. Rakennusmateriaalit ovatkin kestäneet hyvin hurjat hyppyt ja kovan kulutuksen.